

Chemarea Congresului

Prezentul număr al revistei noastre apare între două evenimente de covârșitoare semnificație și importanță în viața poporului român: a doua zi după cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, și în ajunul celei de a douăzecișicincea aniversări a în veci neuitatului 23 August al Eliberării, — 23 August 1944.

Un eveniment deschizător de drumuri viitoare, un eveniment evocator al atîtor drumuri parcurse în trecut, se conjugă, în cursul doar a cîtorva zile, pentru a ne spune că o mare etapă din istoria noastră s-a încheiat. România socialistă, pînă mai ieri vis, previziune temerară, viitor, este azi o realitate, întregă, vastă, definitivă, și are un trecut, mîndru, bogat, glorios.

De ieri pînă azi — douăzecișicinci de ani — poporul nostru a întors cea mai neagră pagină a istoriei sale, și a scris-o pe cea mai luminoasă, cu brațul, cu mintea și cu voința sa.

Primul rînd al acestei pagini ne spune că poporul român a pornit, sub conducerea comuniștilor, la cucerirea libertății și la doborîrea orînduirii burghezo-capitaliste, care, ea însăși epuizată ca forță istorică, încerca să se tîrască spre viitor sprijinindu-se pe relațiile unei orînduiri încă și mai vechi, de mult apuse, relații de tip feudal: poporul român nu avea de doborît o singură orînduire, ci mai multe, amestecate și îngrămădite pe ființa sa, vertical — un morman de veacuri.

Ultimul rînd ne spune că socialismul a triumfat definitiv în țara noastră, că nimic nu-l www.dinibuc.ro poate pune în pericol, că

drumul istoric al poporului român nu poate duce, prin înflorirea neîncetată a societății socialiste, decât spre comunism.

Semnădul angajării poporului nostru în noua etapă a istoriei și dezvoltării socialismului a fost dat de Congresul al X-lea al Partidului, eveniment crucial, care nu cuprinde numai dezbaterile și hotărârile din 6—12 august, ale celor aproape două mii de delegați ai organizațiilor județene și municipale, ci și cuvîntul, propunerile și dorințele milioanei de cetățeni ai patriei noastre, exprimate, într-o atmosferă de entuziasm neîntrecut, cu ocazia discutării prealabile a tezelor și directivelor Comitetului Central: lucrările Congresului și dezbaterile populare constituie și vor constitui un tot, în unitatea căruia s-a afirmat mai limpede ca niciodată, identitatea partid-popor, și s-a consacrat, cu o forță nouă, rolul conducător al partidului, în toate domeniile vieții publice și de stat, în toate activitățile sociale, în toate direcțiile creației românești, materiale și spirituale.

Marele document al deschiderii drumurilor noastre viitoare este raportul prezentat, în numele C.C. și în fața Congresului, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Document inspirat din năzuințele noastre grandioase, construit pe dimensiunea și varietatea problemelor care se pun unei țări de înaltă civilizație și de activă prezență în lume, conceput pentru a deschide înfloririi patriei noastre perspectivele cele mai largi, raportul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acordă o mare importanță problemelor de artă și cultură, și scoate în evidență legătura lor, complexă și indisolubilă, cu realitatea vie, profundă și dinamică, cu viața de fiecare zi și cu idealurile poporului nostru.

Creatorii noștri de artă nu pot decât să adere din toată inima la definierea de către tovarășul Ceaușescu, a țelului suprem, final, al creației artistice: „...menirea artei noastre este de a înnobila omul, de a-l inspira spre noi fapte mărețe, spre realizarea idealurilor socialismului și comunismului“. Dar meditația creatorilor, meditația creatoare asupra acestei definiții nu este niciodată prea adîncă, nu va izbuti niciodată să epuizeze arzătorul ei conținut. În faza actuală a dezvoltării socialismului în țara noastră, misiunea artei devine cu atît mai complexă, cu cît conștiința poporului s-a dezvoltat în același ritm, sporindu-și deopotrivă, nevoile și exigențele. Dar, totodată, ea cîștigă în noblețe.

Mai mult decât oricînd, condiția primordială a creației artistice este libertatea: libertatea cetățeanului, libertatea societății, libertatea creatorului, care se determină reciproc, și nu sînt decât una. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a afirmat-o răsפicat: „...noi sîntem partizanii libertății de creație și orînduirea noastră asigură condiții de manifestare deplină a personalității și

talentului scriitorilor, artiștilor ca și a tuturor cetățenilor patriei". Iar extraordinara acțiune de consolidare, de afirmare și de îmbogățire a democrației socialiste, urmărită consecvent de către partid în ultimii ani, în perioada mai ales dintre Congresul al IX-lea și cel de al X-lea, depune o mărturie splendidă pentru adevărul acestei poziții ideologice fundamentale. Dar nu există libertate fără temeiul unui bogat, limpede și ferm sistem de idei, și fără un generos, larg ideal umanist. Fără ele, fără oricare dintre ele, dincoace sau dincolo de ele, începe sterila, dizolvanta și neagra anarhie, începe cel mai grav fenomen care poate amenința dezvoltarea culturii și artei: despărțirea creației artistice de mase, de popor. În raport, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat care este înțelesul, singurul înțeles, pe care noi îl putem da conceptului de libertate: „...noi concepem libertatea de creație în accepțiunea filozofică pe care marxismul o dă necesității istorice înțelese“. Căci sistemul nostru de idei este marxist-leninist, este comunist.

Lărgirea conceptului de libertate, creșterea spiritului democratic, atât de scumpe tuturor, atât de scumpe creatorilor de artă, are drept consecință inevitabilă, pentru oricine gândește ordonat, adâncirea răspunderii. A răspunderii față de cine, față de ce? Față de toate acele valori în sprijinul cărora se exercită libertatea însăși, față de idealul ei. De aceea, în condițiile libertății sporite, creatorii de artă trebuie să se simtă încărcăți cu o răspundere sporită: cetățenească și artistică. Ei trebuie să știe, să simtă în orice clipă, că sînt răspunzători, cu opera lor, față de poporul nostru, de efortul acestuia, de succesele sau de eșecurile lui. Răspunderea, însă, implică prezență și activism: artist absent și pasiv nu se poate concepe în societatea noastră. Prezența, la rîndul ei, impune comunicarea, accesibilitatea și actualitatea. Iar activismul impune dinamismul angajării ideologice, combativitatea, intransigența, discernămîntul.

Coordonatele creației și activității noastre artistice apar așadar, după Congresul al X-lea, cu o deosebită forță și claritate, așa cum se desprind din cuvîntul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a adresat direct slujitorilor artei și culturii: „De la înalta tribună a Congresului vreau să exprim chemarea pe care partidul nostru, masele largi ale iubitorilor de cultură o adresează romancierilor, poezilor, dramaturgilor, muzicienilor, artiștilor plastici, interpreților, tuturor creatorilor de artă. Ceea ce vi se cere, tovarăși, este să pătrundeți în adîncul existenței poporului, și, înțelegînd năzuințele sale, eforturile și lupta sa eroică, să înfățișați grandioasa frescă a României socialiste“.

Minunată chemare, pe care toți slujitorii artei române au primit-o drept în inimă!

„Teatrul“